

UKRAYNA SAVAŞI NE ZAMAN BİTECEK?

Ukrayna Savaşı'nda 56. güne ulaştık ve neredeyse ikinci ayı bitiriyoruz. Başladığı ilk gün yaptığımız “**Bu savaş aynen Afganistan örneğinde gördüğümüz gibi uzun soluklu bir yıpratma savaşı şeklinde olacaktır, çünkü böyle planlandı**” öngörümüzün doğruluğu her geçen gün daha da fazla ortaya çıkıyor. Bu savaşı durdurmak mümkündür, hala mümkün ama durdurulması istenmiyor.

Türkiye'yi yönetenler, bu savaşı iktidara kalabilmek adına ayaklarına gelmiş bir fırsat olarak görüyor. Bu fırsatı; seçimi kazanabilmek, bugüne kadar yaşamadığımız derecede dürüstlükten ve adaletten uzak bir seçim kotarabilmek, buna rağmen kazanılamıyorsa oldubitti ile kazanıldığını ilan etmek, seçimi ötelemek veya hiç yapmamak gibi birçok şekilde kullanma seçeneği akıllarda var.

İktidar Açısından Savaş Neyi Değiştirdi?

24 Şubat öncesinde **Türkiye**'nin ekonomisini iflas ettiren, her gün halk desteğini daha da çok kaybeden, uluslararası ilişkilerde yalnızlaşan, bölge ülkeleriyle berbat ettiği ilişkilerini düzeltmek için beyaz sayfa açma peşinde koşan ve tüm **Batı** ülkeleriyle gerilimler yaşayan bir iktidar vardı. **Ukrayna Savaşı** ekonomiyi tabii ki düzeltmedi ama hiç değilse iktidarın **Batılı** ülkelerle yaşadığı gerginliği azalttı, bu ülkelerden **Türkiye**'ye olan siyasetçi ve diplomat trafiğini arttırdı ve halkın iktidara desteğinde görülen aşınmayı da kısmen durdurdu.

Savaşlar kan, gözyaşı ve her alanda yıkım olduğu kadar, bazı insanlar ve ülkeler için fırsatlar da yaratır. Örneğin; **Afrika**'da yer alan ve **Libya**'nın güney komşusu olan **Çad** için **Ukrayna Savaşı** çok ciddi anlamda bir risk ve tehdit yaratmadığı gibi, fırsat da yaratmadı ama hemen kuzeyimizde yer alan ve denizden komşu olduğumuz **Ukrayna**'da gelişen bu savaş, ülkemizi bulunduğu coğrafi konum nedeniyle çok ciddi ve yaşamsal tehditlere maruz bıraktığı gibi bazı fırsatları da önümüze çıkardı.

Bir Koyup Üç Almak

Eğer yanı başınızdaki savaşı fırsata çevirmeyi düşünüp kazanç peşinde koşarsanız, ülkenize yönelik risk ve tehditler daha da artar. **Birinci Körfez Savaşı** (1990) öncesinde **Turgut Özal**'ın yaptığı gibi bu savaşı fırsata çevirmek isteyip “**Bir koyup üç alalım**” dersiniz, elinizdeki birden de olursunuz. **Ecevit** ise **İkinci Körfez Savaşı** (2003) öncesinde tehlikenin büyüklüğünü görüp **ABD**'nin teklifini kabul etmediği için operasyon yedi, iktidardan düşürüldü, onun yerine işbirlikçilik konusunda güvence verdiği için **AKP** iktidara getirildi. Daha sonra **AKP-ABD-Cemaat** üçlüsü, işbirlikçilik konusunda iktidara zorluk çıkaran **Türk Silahlı Kuvvetleri**'ne kumpas yaptı ve demir parmaklıkların arkasına attı.

Geçtiğimiz günlerde **ABD**'nin **İnsan Hakları Raporu** yayınlandı. **Türkiye** için zehir zemberek olarak tabir edilebilecek olan bu rapor, tam tamına 93 sayfa. İşkenceden kötü muameleye, hukuksuzluktan, adaletsizlikten, kapatılan haber sitelerine, sansürden **İstanbul Sözleşmesinden** çıkılmasına kadar yok, yok! Ama **Türkiye**'nin egemenliği ve güvenliği adına yaşamsal derecede önemi olan **Montrö Boğazlar Sözleşmesine** sahip çıktıkları ve ifade özgürlüklerini kullandıkları için hukuksuzluğa tabi tutulan **Amiraller** hakkında bir tek cümleye bile yer verilmemiş. Çünkü **ABD**, **Montrö**'nün değişmesini veya kadük hale gelmesini istiyor.

Yani başka ülkelerdeki insan hak ve özgürlükleri **ABD**'nin hiçbir zaman umurunda olmadı. Bunu sadece gerektiğinde bir silah olarak kullanıyor. Hatırlarsanız, **ABD**'nin geçmişteki **Kumpas** hukuksuzlukları için de tek sözü olmamıştı.

İktidar Suriye Savaşına Balıklama Atladı

Hitler Almanya'sı, **II. Dünya Savaşı** (1939-1945) sırasında **Türkiye**'yi kendi yanında savaşa sokmak istedi. **Sovyetler Birliği**ndeki esir **Türkleri** kurtarma konusu **Almanya**'nın ikna yöntemiydi. **İsmet İnönü** bu oyuna kanmadı, ustaca yürüttüğü siyasetle **Türkiye**'yi savaş dışında tuttu. Bugün ülkemizi yöneten irade o gün iktidarda olsaydı **Sovyetler Birliği**ndeki **Müslümanları** kurtarmak için **Türkiye** savaşa balıklama girerdi.

Türkiye'yi yöneten iktidar, **Atlantik** üzerinden estirilen bir güçle başlatılan **Arap Baharını** da çağdışı "**Siyasal İslamcı**" ideolojisi ve geçmişin akıllı olan "**Yeni Osmanlı**" hayali için şans olarak görmüş, bu kapsamda geliştirilen **Suriye**'deki vekâlet savaşını fırsat olarak değerlendirmiş ve savaşa balıklama atlamıştı.

Yükselen Stratejik Önemin Anlamı

Zamanın **ABD Başkanı Barack Obama**'nın 2009'da "**Başkan**" sıfatı ile gerçekleştirdiği ilk yurt dışı turunda **Türkiye**'yi ziyaret etmesi maksatlıydı ve güneyimizde planlananlar için iktidarı ikna etmeye yönelikti. O zaman da ekranlarda ve bazı gazetelerin köşelerinde "**Bu ziyaret Türkiye'nin yükselen stratejik önemini gösteriyor**" gibi yorumlar yapılmıştı.

Burada bahsedilen stratejik önem; **ABD**'nin bölgeye yönelik plan ve hedeflerine ulaşabilmesi açısından **Türkiye**'nin kullanılması demektir. İktidar da fırsattan istifade bir koyacak, ideolojisi ve hayali açısından üç alacaktı. İktidarın **Suriye**'deki vekâlet savaşında **ABD**'ye ülkemizi kullandırmış olmasının sonucunda neler kazandığımız veya kaybettiğimizin değerlendirmesini ise sizin ferasetinize bırakıyorum.

Bu Strateji Kimin?

Şimdi de **Ukrayna Savaşı** ile ilgili olarak **Türkiye**'nin yükselen stratejik önemi yazılıyor ve ekranlarda anlatılıyor. **Türkiye** aynı **Türkiye**, coğrafyası aynı coğrafya. **Suriye Savaşı**, **ABD**'nin güneyimizde planladıklarıyla ilgiliydi, **Ukrayna Savaşı** da kuzeyimizde planladıklarıyla ilgili! Yani **ABD** nerede bir operasyon yapıyor veya yapmayı planlıyorsa, o coğrafyanın ve yakınlarının stratejik önemi yükseliyor. Örneğin; **ABD** açısından **Vietnam**'ın da son zamanlarda stratejik önemi yükseldi ve buraya yatırım yapıyor. Çünkü **Çin**'in kuşatılmasında çok önemi var. Halbuki geçmişte savaşmıştı. Buradaki strateji; **ABD**'nin stratejisidir! Ne **Türkiye**'nindir, ne de **Vietnam**'ın!

Ukrayna'da devam eden savaş nedeniyle **Türkiye**'ye yönelik ziyaretçi trafiği arttı. Halbuki öncesinde iktidar dışarıda tecrit halindeydi, istenmeyen adam durumundaydı. Adeta ötekileştirilmiş, yalnızlaştırılmıştı. Şimdi ise hem **Batı** hem de **Rusya** tarafından ilgi odağı haline geldi. Diğer taraftan; ülke içinde ekonomik iflasın geniş halk kitleleri için dayanılmaz boyutlara ulaşması ve bunun toplumsal bir patlamaya neden olabileceği korkusu nedeniyle otoriter ve baskıcı yöntemlere günden güne hız veriliyor ve halk korkutularak sindiriliyor.

Türkiye'den Talepler ve Beklentiler

Türkiye'ye Ukrayna Savaşı nedeniyle gelenler bu durumu görüyor ve iktidarın ikili oyun ve tarafsızlık arasında gidip gelen siyasetini uzun süre devam ettiremeyeceğinin de farkındalar. Ürkütmeden, savaşın da uzun soluklu olarak planlandığının bilinci içinde "**Havuç-Sopa**" yöntemiyle iktidarı ikna etmeye çalışıyorlar.

ABD Liderliğindeki Batı'nın Türkiye'den Olası Talepleri

- Kısa dönemde;

1. **Rusya** ve **Ukrayna** arasında kolaylaştırıcılık görevlerine devam edilmesi,
2. **Ukrayna**'ya verilen desteğe devam edilmesi,
3. **Batı** ile **Rusya** arasında alternatif bir iletişim kanalı olma görevine devam edilmesi,
4. Montrö Boğazlar Sözleşmesinin NATO Deniz Kuvvetleri için **gevşetilmesi**,
5. **Türkiye**'nin **Rusya**'ya yönelik yaptırımlara tedricen katılması,

- Uzun dönemde;

1. Yaptırımlara tam katılım,
2. **Türkiye** hava sahasının **Rusya**'ya kapatılması,
3. **Rusya**'ya karşı ikinci cephenin **Türkiye** üzerinden açılmasıdır.

Putin Liderliğindeki Rusya'nın Türkiye'den İstek ve Beklentileri;

1. **Rusya**, **Türkiye**'nin **Batı** sistemi içinde bulunduğu, **NATO**'da olduğunun ve bu yüzden çok büyük bir hareket serbestisine sahip olmadığının farkında.
2. **Rusya**, bu nedenle **Türkiye**'yi **NATO**'dan ne kadar uzak ve kendine ne kadar yakın tutabilirse bunu kar olarak değerlendiriyor ve **Türkiye**'yi çok zorlamak istemiyor.
3. **Rusya**, **Türkiye**'yi nefes borusu olarak gördüğünden halen sürdürdüğü pozisyonunu korumasını istiyor.

Dengeli Olmanın Belirleyici Nedeni

Şu ana kadar **Türkiye**, **Ukrayna Savaşı**'nda nispeten dengeli bir politika sürdürdü. Üç aşağı beş yukarı **Çin**, **Hindistan**, **Pakistan**, **Mısır**, **Macaristan**, **Suudi Arabistan**, **BAE** hatta **İsrail** bile dengeli siyaset örnekleri verdi. Daha başka örnekler de var tabii ki! Gerçi bu yüzden **Pakistan** da demokratik görünümü ve **ABD** destekli bir darbe ile karşılaştı ama **Türkiye**'nin durumu bu ülkelerden biraz farklı.

Türkiye'deki iktidarın dengeli gitmesinin belirleyici nedeni; **Suriye**, **Libya**, **turizm**, **sebze meyve ihracatı**, **müteahhitlik hizmetleri**, **doğalgaz**, **nükleer santral** gibi konularda **Rusya**'nın ceza kesebileceği korkusudur. Ayrıca iktidar, tarafsız kalmanın **Rusya**'dan ve oligarklar da dâhil **Ruslardan** kaynaklanacak ekonomik getirisinin de farkında.

İktidar ve Muhalefet Ne Yapmalı?

Türkiye, stratejik konumunu ve her iki taraf ile ilişkilerini sürdürüyor olmanın avantajını barış için, ateşkesi sağlamak için ve akan kanı durdurmak için kullanmalı, ülkemizi yönetenler de bu savaşı iktidarlarını sürdürmek için fırsat olarak görmenin ve bunun üzerine siyaset inşa etmenin ülkemizin güvenliğine, bekasına ve çıkarlarına yönelik affedilmez bir hata olacağını bilincinde olmalı.

Muhalefet ise 24 Şubat 2022'de başlayan **Ukrayna Savaşı** ile iç ve dış siyasette taşların yerinden oynaması ve durumun artık önceki gibi olmamasından hareketle, seçimi kazanabilmek ve halk için seçenek olma şansını devam ettirebilmek için daha önce yaptığı planları ve stratejiyi gözden geçirip güncellemeli ve üzerinde gerekli değişiklikleri yapmalıdır.

Türker ERTÜRK